

ДОПУСК ДО ВИКОНАННЯ РОБІТ ПІДВИЩЕНОЇ НЕБЕЗПЕКИ НА ПРИКЛАДІ КРАЇНИ США

Арсен Навроцький

Горностай О.Б., кандидат технічних наук, доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Американський досвід свідчить про високу захищеність об'єктів підвищеної небезпеки, що досягається завдяки комплексному підходу до їх охорони та допуску до роботи персоналу. В Україні доцільно використовувати американський досвід для удосконалення системи допуску до роботи на об'єктах підвищеної небезпеки, а також для посилення антитерористичної захищеності критичної інфраструктури.

Ключові слова: об'єкти підвищеної небезпеки, допуск до роботи, безпека праці, США, Україна, антитерористична захищеність.

ADMISSION TO WORK WITH INCREASED DANGER: THE EXAMPLE OF UNITED STATES

Arsen Navrotskyi

Hornostai O.B., PhD, Associate Professor
Lviv State University of Life Safety

The American experience demonstrates a high level of security for hazardous facilities, which is achieved through a comprehensive approach to their protection and personnel access. It is advisable to use the American experience in Ukraine to improve the system of access to work at hazardous facilities, as well as to strengthen the anti-terrorist protection of critical infrastructure.

Keywords: hazardous facilities, access to work, occupational safety, USA, Ukraine, anti-terrorist protection.

У багатьох випадках провадження господарської діяльності з врахуванням вимог чинного законодавства, є необхідністю! В особливий спосіб це має значення щодо оформлення документів, які є обов'язковими для здійснення поточної діяльності українських підприємств, а саме:

- дозвіл на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки;
- декларація відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з охорони праці;
- консультування щодо порядку навчання та перевірки знань з питань охорони праці;
- атестація робочих місць за умовами праці.

Дослідивши роботу об'єктів підвищеної небезпеки в США, встановлено, що їх діяльність також регулюється законами та галузевими

нормативними актами, залежно від їх типу і функцій. Одним із ключових аспектів безпеки є допуск до роботи на таких об'єктах.

До найважливіших об'єктів підвищеної безпеки у США належать:

✓ *ядерні електростанції* - охороняються через ймовірність радіаційного викиду та ядерні аварії, які можуть мати серйозні наслідки для здоров'я людей та довкілля.

✓ *хімічні заводи та заводи з обробки хімічних речовин* - можливість вибухів, пожеж, викиду отруйних речовин та інших аварій, які можуть шкодити людям та навколишньому середовищу.

✓ *нафтогазові бурові установки та рафінерії* - ризик вибухів, пожеж, викиду газів та нафтопродуктів, а також можливість серйозних аварій на морі.

✓ *транспортна інфраструктура* - ймовірність аварій на транспортних мережах, включаючи мости, тунелі, залізниці, автомагістралі, аеропорти та метрополітени.

✓ *харчові заводи та об'єкти харчової промисловості* - ризик забруднення продуктів харчування та можливість виникнення харчових отруєнь або інших аварій.

Найвідоміших об'єктами підвищеної безпеки у США є:

➤ Військова база в Неваді, відома своїми таємничими дослідницькими проектами, пов'язаними з авіацією та іншими дослідницькими випробуваннями різних технологій. Допуск до об'єкта встановлюється особливим розпорядженням, яке може видаватися на конкретну особу спеціаліста будь якої галузі або ж представників діючих відомств для дослідницької або ж наукової діяльності.

➤ Лос-Аламосьька національна лабораторія - Науково-дослідницький центр в Нью-Мексико, де розроблялась атомна зброя та інші передові технології. Використовується, як об'єкт підвищеної безпеки, доступ до якого надається згідно чітко визначених критеріїв відбору персоналу. Можливість використання атомної зброї або інших технологій у сфері ядерного та термоядерного синтезу, робить цей дослідницький центр одним з об'єктів підвищеної безпеки у США.

Ці об'єкти охороняються для забезпечення безпеки працівників, мешканців та довкілля. Застосовуються різні технічні та організаційні заходи, щоб уникнути аварій та мінімізувати їхні наслідки.

На об'єктах підвищеної безпеки у США працюють спеціалізовані фахівці і робітники, які мають відповідну кваліфікацію, навички та досвід для роботи в таких умовах.

Ці працівники зазвичай проходять спеціальну підготовку та сертифікацію з питань безпеки праці та специфічних вимог галузі, щоб бути допущеними до роботи на об'єктах підвищеної безпеки.

Наприклад, в сфері ядерної енергетики США існує програма «Nuclear Regulatory Commission» (NRC), яка встановлює стандарти безпеки та допуску до роботи на ядерних електростанціях. Робочий персонал, який має право працювати на таких станціях, зазвичай повинен пройти спеціальну підготовку, включаючи навчання безпеці, техніці та процедурам реагування на аварії.

У сфері хімічної промисловості агентство «Occupational Safety and Health Administration» (OSHA) встановлює правила та вимоги до безпеки праці, включаючи допуск до роботи на об'єктах з небезпечними хімічними речовинами. Робітники, які працюють з такими матеріалами, часто повинні проходити спеціалізовану підготовку та отримувати сертифікати.

У сфері нафтогазової промисловості існують власні стандарти безпеки та професійні вимоги, які регулюються різними агентствами та організаціями, такими як «American Petroleum Institute» (API).

Проаналізувавши американський досвід безпеки об'єктів підвищеної небезпеки, слід відзначити з позитивної сторони високу їх захищеність щодо ймовірності негативного впливу природних, техногенних чинників, а також військової агресії. На їх прикладі, в Україні необхідно також передбачувати заходи з удосконалення антитерористичної захищеності об'єктів критичної інфраструктури України - це буде актуальним, особливо, під час воєнного стану [11].

Список літератури

1. Лос-Аламосська національна лабораторія.URL:
https://en.wikipedia.org/wiki/Los_Alamos_National_Laboratory
2. Кар'єра в Лос-Аламосській національній лабораторії.URL:
<https://lanl.jobs/>
3. Лос-Аламосська національна лабораторія.URL:
[https://www.glassdoor.com/Overview/Working-at-Los-Alamos-National-Laboratory-EI_IE35234.11,41.htm]
(https://www.glassdoor.com/Overview/Working-at-Los-Alamos-National-Laboratory-EI_IE35234.11,41.htm)
4. Як отримати роботу в національній лабораторії: наскільки вони конкурентоспроможні?URL: <https://www.physicsforums.com/threads/getting-a-national-lab-job-how-competitive-are-they.926066/#:~:text=In%20summary%2C%20there%20is%20a,specific%20resposibilities%20of%20the%20position>.
5. Розвиток методичного забезпечення антитерористичної захищеності об'єктів критичної інфраструктури (на прикладі США).

Інформація і право. 2020. № 3(34). С. 88–95. URL: https://www.wikihow.com/Work-in-Area-5111(https://www.wikihow.com/Work-in-Area-5111) Леонов Б.Д., Шостак Р.М., Серьогін В.С.

References

1. Los Alamos National Laboratory. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Los_Alamos_National_Laboratory
2. Los Alamos National Laboratory Careers. URL: <https://lanl.jobs/>
3. Los Alamos National Laboratory. URL: https://www.glassdoor.com/Overview/Working-at-Los-Alamos-National-Laboratory-EI_IE35234.11,41.htm
4. Getting a National Lab Job: How Competitive Are They? URL: https://www.ssa.gov/OP_Home/cfr20/416/416-1331.htm.
5. Development of Methodological Support for Anti-Terrorist Protection of Critical Infrastructure Facilities (Based on the Example of the USA). Information and Law. 2020. No. 3(34). Pp. 88–95. URL: <https://www.wikihow.com/Work-in-Area-5111> Leonov B.D., Shostak R.M., Serioigin V.S.